

Til Universitetsstyret
Fra Universitetsdirektøren

Sakstype: Diskusjonssak
Møtesaksnr.: D-sak 3
Møtenr.: 3/2014
Møtedato: 6. mai 2014
Notatdato: 25. april 2014
Arkivsaksnr.:
Saksbehandler: Ingrid Sogner og Mette Topnes, Avdeling for fagstøtte/SFUI

Utkast til UiOs handlingsplan for Horisont 2020

Foreliggende utkast til handlingsplan for UiO og H2020 er utarbeidet for at UiOs forskere kan være beredt og gjøre det enda bedre i fremtiden. Den skal ikke erstatte UiOs Strategi 2020, men operasjonalisere og tydeliggjøre strategiens mange viktige elementer for at det skal bli mulig å håndtere H2020 og dens mange utfordringer. Utfordringene ligger flere steder, i de tematiske utlysningene, i tverrfaglighet og når det gjelder innovasjon, og i å opprettholde den gode uttelling i ERC.

Utkast til Handlingsplan legges frem for UiOs dekaner i møte 30. april for diskusjon og videre oppfølging.

Horisont 2020

Horisont 2020 er EUs rammeprogram for forskning og innovasjon for perioden 2014–2020. Programmet avløser EUs 7. rammeprogram og inkluderer de innovasjonsrettede tiltakene i rammeprogrammet for konkurransevne og innovasjon (CIP) og Det europeiske instituttet for innovasjon og teknologi (EIT). Med et budsjett på 77 mrd. euro er Horisont 2020 verdens største forskningsprogram og om lag 30 prosent større enn 7. rammeprogram. Bidraget fra Norge og andre assosierte land legges til EUs budsjett for programmet. Det norske bidraget vil bli på noe over 2 mrd. Euro, og er dermed en stor andel av norsk forskningsfinansiering. Regjeringen arbeider med en EU-strategi som vil være ambisiøs både for Norge og for UiO, og som vil gi tydelig signal om at EU ikke lenger kan behandles som noe man kan la være å søke til. Horisont 2020 er like mye en del av den nasjonale finansieringen som Norges forskningsråd.

De viktigste forskjellene mellom Horisont 2020 og tidligere rammeprogrammer er at:

- Det samler forskning og innovasjon i ett rammeprogram («fra idé til anvendelse og marked»).
- Støtten til fremragende forskning får en kraftig vekst.
- Programmet er i langt større grad «utfordringsbasert» (challenge based): Utlysningene skal ta utgangspunkt i Europas samfunnsutfordringer, er mindre beskrivende og inviterer i større grad aktørene til å foreslå løsninger. Forskerne skal arbeide tverrfaglig.

- Programmet legger vesentlig mer vekt på innovasjon, både i form av støtte til ulike typer innovasjon og ved at innovasjon gjennomsyrrer utlysninger i hele programmet.

UiOs ambisjoner og utfordringer - til diskusjon

Strategi 2020 og UiOs årsplaner har satt EU høyt på agendaen; UiO skal styrke sin posisjon i konkurransen om forskningsmidler, ikke minst i European Research Council (ERC), og betydelig øke sin finansiering fra EU-systemet. UiO skal tilby støtteapparat, kompetanseutvikling og økonomiske incentiver som gjør det attraktivt for aktuelle forskere å søke EU-midler, og fakultetene skal spesielt legge til rette for at prosjektledere kan påta seg koordinatorprosjekter i H2020 uten unødige administrative merarbeid.

UiO har hatt en positiv utvikling gjennom hele FP7, og nådde allerede i november 2013 den økonomiske målsetning som var satt for 2014. ¹ På nasjonal basis for UH-sektoren ligger UiO naturlig klart i topp når det gjelder inntekter fra FP7, og gir også god uttelling på RBO-tildelingen. UiO stiller i en klasse for seg nasjonalt når det gjelder ERC-tildelinger, med mer enn 2/3 av det totale antallet i Norge. Her stiller vi i klasse med våre nordiske naboer.

Ser vi imidlertid på andre deler av FP7 er ikke bildet like positivt. UiO-forskere deltar ikke like entusiastisk innen de tematiske utlysningene, og ligger her langt under nivået til våre nordiske naboer. Dette er for så vidt en trend vi også kan se i nasjonale utlysninger. UiO-forskere er heller ikke like aktive i Forskningsrådets tematiske programmer.

UiOs EU-ambisjoner setter krav til institusjonens evne til å innfri. I utkastet til nasjonal EU-strategi anslår Kunnskapsdepartementet at 30 % økning i H2020 må til for å opprettholde dagens retur av midler til Norge, 50 % økning for full retur. Det vil kreve mye av en institusjon som UiO som allerede ligger høyt på de nasjonale statistikkene.

- Hvordan sikrer vi bedre og flere søknader?
 - Er UiOs fagmiljøer fleksible og interesserte nok til møte nye forventninger - med større kompleksitet og tydeligere fokus på tverrfaglighet og innovasjon?
- Hvordan bygger vi bedre kompetanse på EU som forskningsarena?
 - Hvordan rekrutterer vi flere forskere til å søke?
- Hvordan rekruttere og motivere for større deltagelse i Pilar II og III – Industrial Leadership and Societal Challenges?
 - Hvordan oppmuntre til koordinatorprosjekter fremfor partner-prosjekter?
- Hvordan mobilisere for å lykkes på de særlig konkurranseutsatte arenaer som ERC?
 - Har vi brukt opp potensialet og kapasiteten?
 - Hvordan særlig ivareta og forberede yngre forskere?

Gitt EU-aktivitetens særtrekk og kompleksitet, vil tiltak som responderer på utfordringene i noen sammenhenger kreve særlige tiltak og ressurser. Samtidig er slike tiltak relevante også i en bredere satsing for å ruste opp UiOs evne til å håndtere eksternfinansiering, og som bl.a. forsøkes håndtert i IHR-prosjektet for eksternt finansiert virksomhet (EFV-prosjektet).

Gunn-Elin Aa. Bjørneboe
universitetsdirektør

Monica Bakken
avdelingsdirektør, AF

Vedlegg:

Utkast: UiOs Handlingsplan for Horisont 2020

Vedlegg 1: UiO i FP7 – Status mars 2014

Vedlegg 2: Presentasjon av fakulteter ved UiO

TIL
UNIVERSITETSSTYRET

Utkast: UiOs Handlingsplan for Horisont 2020

UiO har gjennom FP7 hatt en sterk vekst i sin EU-portefølje. Ambisjoner om økt økonomisk inntjening har blitt innfridd, med samlet 123 millioner kroner i EU-inntekter i 2013. UiO har også gjort det godt med sine 24 ERC-tildelinger, som plasserer oss fremst i Norge og på linje med de sterkeste nordiske universiteter. Utfordringen for UiO er tydelig de tematiske utlysningene i rammeprogrammet. Her gjorde UiO det reelt sett svakere enn NTNU i FP7 og svært mye dårligere enn andre nordiske universiteter.

Endringene fra 7. rammeprogram til Horisont 2020 stiller nye krav til forskningsaktørene. Denne handlingsplanen skal danne grunnlag for at UiO lykkes med en slik omstilling, og at forskere og fagmiljøer øker sin aktivitet. UiO er en mangfoldig institusjon, og det kreves strategiske grep og oppmerksomhet på alle nivå i organisasjonen – både på kort og lang sikt. Tiltakene i del 1 er gjennomgående og grunnleggende, slik som målrettet ledelsestrykk og motivasjonsarbeid, et fokusert støtteapparat på alle nivå, samt generell kompetansebygging. Tiltakene i del 2 er mer spesifikke og knytter seg til utformingen og innretningen av H2020, og er særlige tiltak for å styrke UiOs attraktivitet og konkurransevne på de mange arenaer som åpner seg innen programmet.

Del 1: Strategi, ledelse og rammebetingelser

Det kreves et målrettet ledelsestrykk ved UiO for å legge grunnlag for et aktivt motivasjons- og rekrutteringsarbeid for å fremme engasjement på alle nivå for å styrke aktiviteten mot Horisont 2020. Særlige forventninger stilles til fakulteter og instituttledelse, sentra og tverrfaglige satsinger, med tanke på å identifisere og prioritere relevante "EU"-forskere/miljøer for særlig oppfølging og kompetansebygging. Ledelsen på alle nivå bør aktivt arbeide for å forankre og formidle H2020 som en tydelig, ønsket og naturlig finansieringskilde for UiOs forskere, på samme måte som Norges forskningsråd. UiO som strategisk aktør bør være i fokus, for å påvirke EUs forskningsagenda og dermed skape de beste muligheter for UiOs forskere til å vinne frem på den nasjonale og internasjonale forskningsarena.

Tiltak:

- **Målrettet ledelsestrykk** i alle fora ved UiO - motivasjons og rekrutteringsarbeid på tvers
- **Langsiktig satsing for målrettet karrierebygging og -utvikling for yngre forskere** for internasjonal konkurransearena - forskerutdanning, forskerlederprogram for yngre forskere, mentorordning, "innstegsstillinger"
- **Kontinuerlig fokus på EU i fakultetenes strategiplaner** og EU som fast tema i dialogmøter mellom fakulteter og UiO-ledelse

- **Påvirke den nasjonale og internasjonale forskningsagenda** gjennom aktiv deltakelse som strategisk aktør / lobbyvirksomhet på nasjonalt og europeisk nivå (KD, NFR, nasjonale referansegrupper, Expert Advisory Groups, med mer)
- **Utvikle egne referansegrupper/strategiske fora/nettverk** for større engasjement innen ulike deler av H2020?
- **Analyser, indikatorer og evaluering** – bedre systemer for monitorering av deltakelse
- **Identifisere og utvikle gode og transparente incentivordninger** for å motivere, rekruttere og belønne de beste forskere og fagmiljøer til å engasjere seg mot EUs H2020
- **Klare og enhetlige strategier for incentivstruktur og -fordeling** bør utarbeides - større forutsigbarhet for alle involverte parter

Profesjonell forskningsstøtte – Pre-Grant og Post-Grant

Innhenting og forvaltning av midler fra internasjonale konkurransearenaer fordrer motivasjon, kompetanse og kapasitet hos forskerne, og ikke minst et velfungerende støtteapparat i alle faser av prosjektene. Store forbedringer er gjort de senere år gjennom IHR-prosjektet for EFV til å avhjelpe krevende rutiner ved drift av eksterne prosjekter. Det forskningsadministrative støtteapparatet ved UiO er betydelig styrket de siste årene, og har ambisjon om å følge forskernes og fagmiljøenes behov til enhver tid, og i alle faser av EU-engasjementet. En fortsettelse av dette vil følges opp i videreføringen av EFV-prosjektet.

Tiltak:

- **Videreutvikle støtteapparat i sømløst samarbeid** mellom sentralt og lokalt nivå – tydelig rolle- og ansvarsfordeling
- **Forpliktende og fleksibel søknadsstøtte** gjennom hele søknadsfasen, basert på forskerens/forskergruppens behov
- **Forpliktende og styrket driftsstøtte** gjennom EU-porteføljens livsløp
- **Aktiv og systematisk kompetansebygging på alle nivå:**
 - **Utvikle og videreføre tilpasset kompetansetilbud** – basert på egne tilpasninger og behov
 - **Kunnskap fra EU-prosjekter** må utnyttes mer systematisk i institusjonen – utvikle kvalitetskultur for deling.
 - **Ekstern konsulentstøtte** med særlig kompetanse på EU (Pre-Grant)
- **Prosjektetableringsstøtte i søknadsfasen - PES - videreføres**
 - Bør UiO også vurdere posisjoneringsmidler for langsiktig oppbygging?
 - Samkjøring med fakultetenes egne PES-midler?

Del 2: Styrke UiOs EU-deltagelse i H2020 – flere og bedre søknader

UiOs utfordringer for H2020 ligger flere steder – i de tematiske utlysningene, i den tydeligere tverrfagligheten i programmet, og i den tydeligere innovasjonsambisjonen. Samtidig er det viktig å se bredden i det nye rammeprogrammet, og differensiere tilnærming for hhv Pillar I Excellence (eksellens, forskerinitiert) i forhold til for Pillar II og III - Industrial leadership og Societal Challenges (top-down, anvendbarhet og gjennomslagskraft, løsningsorientert). Dette er ulike programmer som krever ulike typer tiltak, både i ambisjonsnivå og i tiltak for rekruttering og motivering.

Overordnede tiltak:

- **Motivasjon og rekruttering** – tidlig identifikasjon av aktuelle søkere for målrettet oppfølging og tilrettelegging for den enkelte forsker/fagmiljø

- Utnytte kartlegging av fagmiljøers kvalitet og kapasitet for å søke EU. Eksempler på slike målrettede tiltak er UiOs oppfølging rundt ERC
- Utnytte etablerte arenaer som forskerutdanning og Forskningslederprogrammet
- **Gode rammebetingelser og profesjonelt støtteapparat** - Sikre best mulig informasjon og veiledning om muligheter i H2020, administrativ, faglig og økonomisk støtte i søknadsforberedelse, profesjonell drift av prosjekt – tilpasset forskerens og /eller fagmiljøets behov.

Pillar I: Excellent Science

Excellent Science er den første av H2020s tre grunnpilarer – og omfatter banebrytende grunnforskning, mobilitetsordninger og forskningsinfrastruktur – uavhengig av tematisk innretning. Den grunnleggende ideen er å stimulere europeisk forskerinitiert "frontier research" ved å investere i de beste forskerne og de beste ideene.

UiO har klare ambisjoner om å styrke og opprettholde sitt sterke engasjement og suksess innen European Research Council. Antall ERC-søknader skal opprettholdes og økes, med særlig fokus på yngre forskere. Det har vært enkelt å motivere UiO-forskere til å søke ERC, mens dette ikke har vært tilfelle ved andre forskningsinstitusjoner i Norge. Motivasjon og ambisjon er klar og tydelig for program, institusjon og enkeltforsker. Det er dessuten få endringer i H2020 når det gjelder programmets innretning, og dermed færre utfordringer. For ERC er det de mer langsiktige tiltak rettet mot de yngre forskere som blir viktig, for å forberede disse best mulig for internasjonal konkurranse. Langsiktige tiltak knyttet til målrettet karrierebygging og -utvikling bør derfor stå i fokus for dette arbeidet.

Tiltak:

- **Målrettede tiltak for utvikling av kandidater for ERC Starting og Consolidator Grants** – altså yngre forskere – informasjon, støtte i søknadsforberedelse, profesjonell drift av prosjekt
- **Rekruttere forskere til UiO** – knyttet opp mot og lagt til rette for søknader mot ERC
- **Marie S. Curie – utnytte mobilitetsprogrammet** som arena for mobilisering, rekruttering og karrierebygging for yngre forskere internt/eksternt, nettverksbygging for posisjonering
- **ERC Advanced Grant** – bør forventes å legge til rette for ytterligere ERC-søknader i forskergruppen
- **Videreføre UiOs toppforskningsstøtte til ERC-prosjekter** - differensiert

Pillar II og III – Industrial Leadership and Societal Challenges

H2020 samler forskning og innovasjon i ett rammeprogram og integrerer finansiering av forskning og innovasjon i hele verdikjeden. Deltakelse fra og nytte for næringslivet er tillagt større vekt enn tidligere, spesielt å stimulere til økt SMB-deltakelse og styrke deres forsknings og innovasjonsaktiviteter. Samtidig er H2020 i langt større grad enn FP7 «utfordringsbasert» og reflekterer de politiske føringer i EUs Europe2020 strategi. Pillar III «Societal Challenges» er rettet inn mot store, grense-overskridende samfunnsutfordringer. Kunnskapsutvikling og innovasjons- og omstillingsbehov står sentralt, blant annet knyttet til utfordringer innen mat, klima, bærekraftig energi, transport og helse. Forskning og innovasjon med et tverrfaglig perspektiv er grunnleggende i innsatsen for å finne nye løsninger på de store samfunnsutfordringene.

UiO har klare ambisjoner om å øke sin deltagelse i de tematiske utlysningene, da det antakelig er her vi har størst uutnyttet potensial. Et målrettet arbeid må settes inn for å motivere og rekruttere til et langt sterkere engasjement innen de mer industri- og

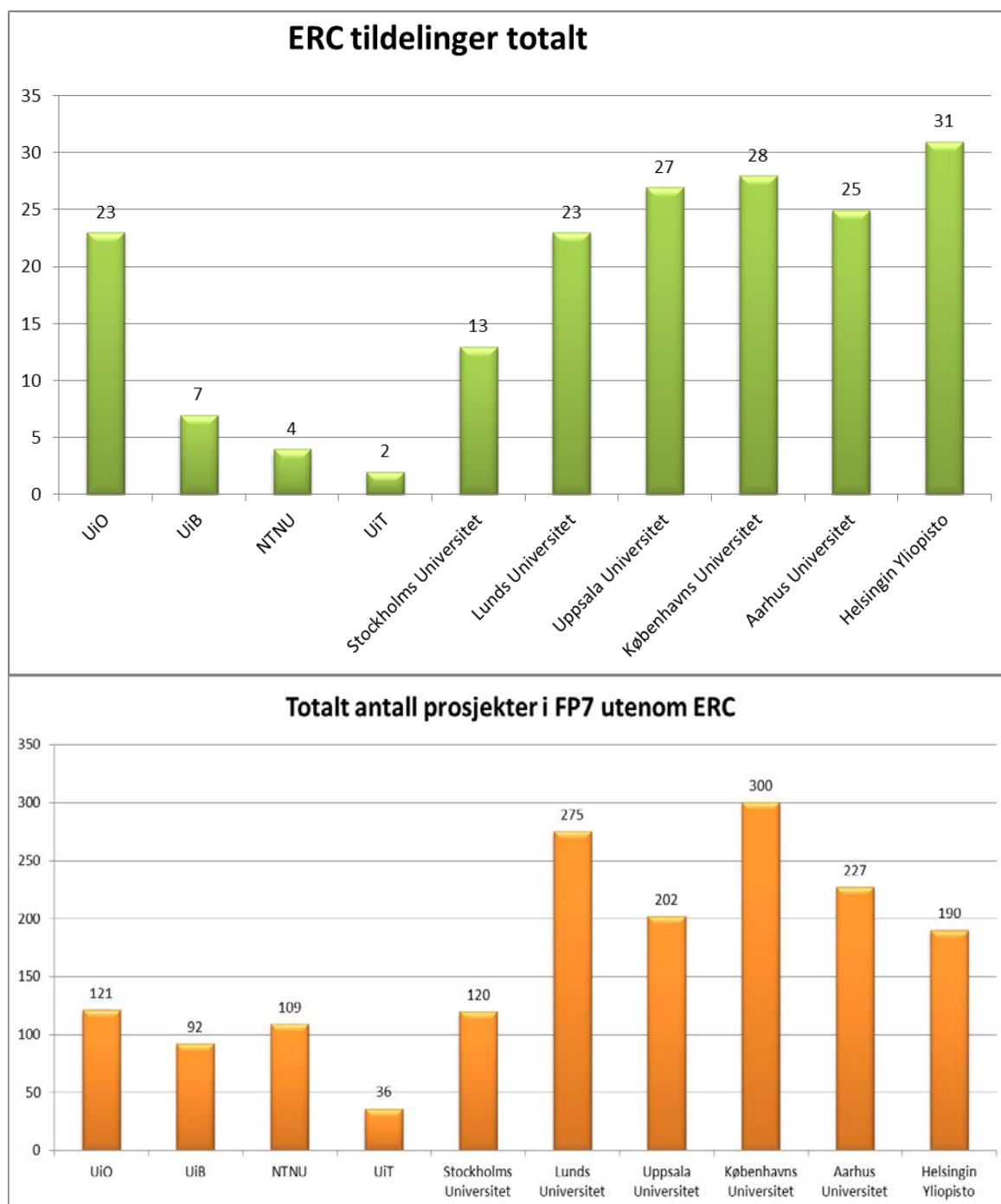
policydrevne deler av H2020, med særlig vekt på flere koordinatorprosjekter. Utfordringen blir å sende flere gode søknader til de tematiske utlysningene, mens vi tar høyde for H2020s økede prioritering av innovasjon og tverrfaglighet. Samtidig vil det kunne være en utfordrende balansegang i forhold til nasjonal forskningsfinansiering innen visse prioriterte fagfelt, spesielt med tanke på kapasitet hos nøkkelforskere og sentrale fagmiljøer.

Tiltak:

- **Målrettede tiltak for utvikling av fagmiljøer for tematiske utlysninger** – fremme tverrfaglige satsinger og innovasjon
- **Støtte utvikling av og deltagelse i faglige nettverk** - langsiktig posisjonering
- **Støtte fagmiljøer i prosesser for påvirkning** av nasjonale og internasjonale forskningsprioriteringer – lobbyvirksomhet
- **Koordinatoransvar/ partner samt nettverk som formelt meritterende** – Karrierebygging, også for tilsetting
- **Utvikle incentivordninger for EU-finansierte koordinatorprosjekter** – toppforskningsstøtte som for ERC-prosjekter?

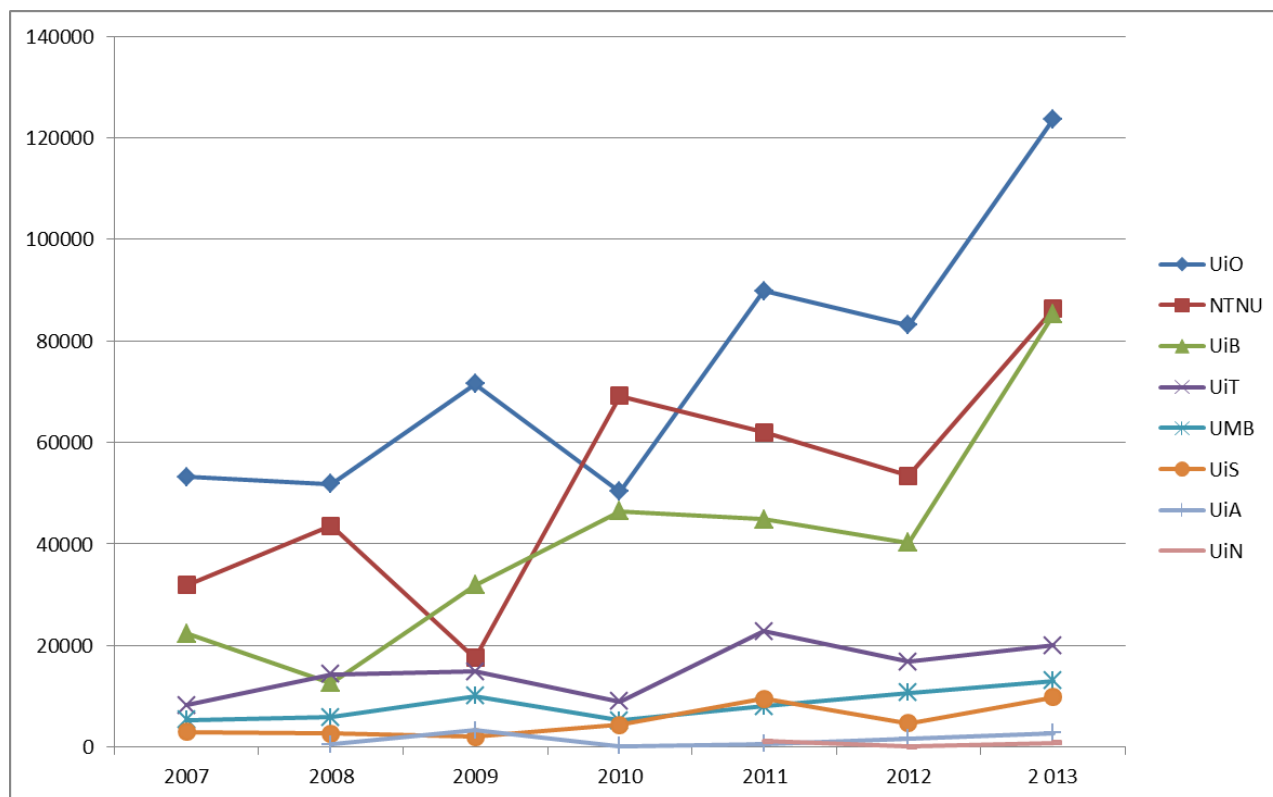
Vedlegg 1 - UiO i FP7 – Status mars 2014

Nordisk sammenligning av UiOs deltakelse innenfor ERC og øvrige deler av rammeprogrammet¹

UiO er på nivå med de andre nordiske universitetene i Norden når det gjelder deltakelsen i ERC, men har en betydelig lavere deltakelse i de øvrige delene av rammeprogrammet. Sammenlignet med for eksempel Lunds Universitet som har det samme antall ERC-prosjekter som UiO har vi under halvparten så mange prosjekter i de andre delene av rammeprogrammet.

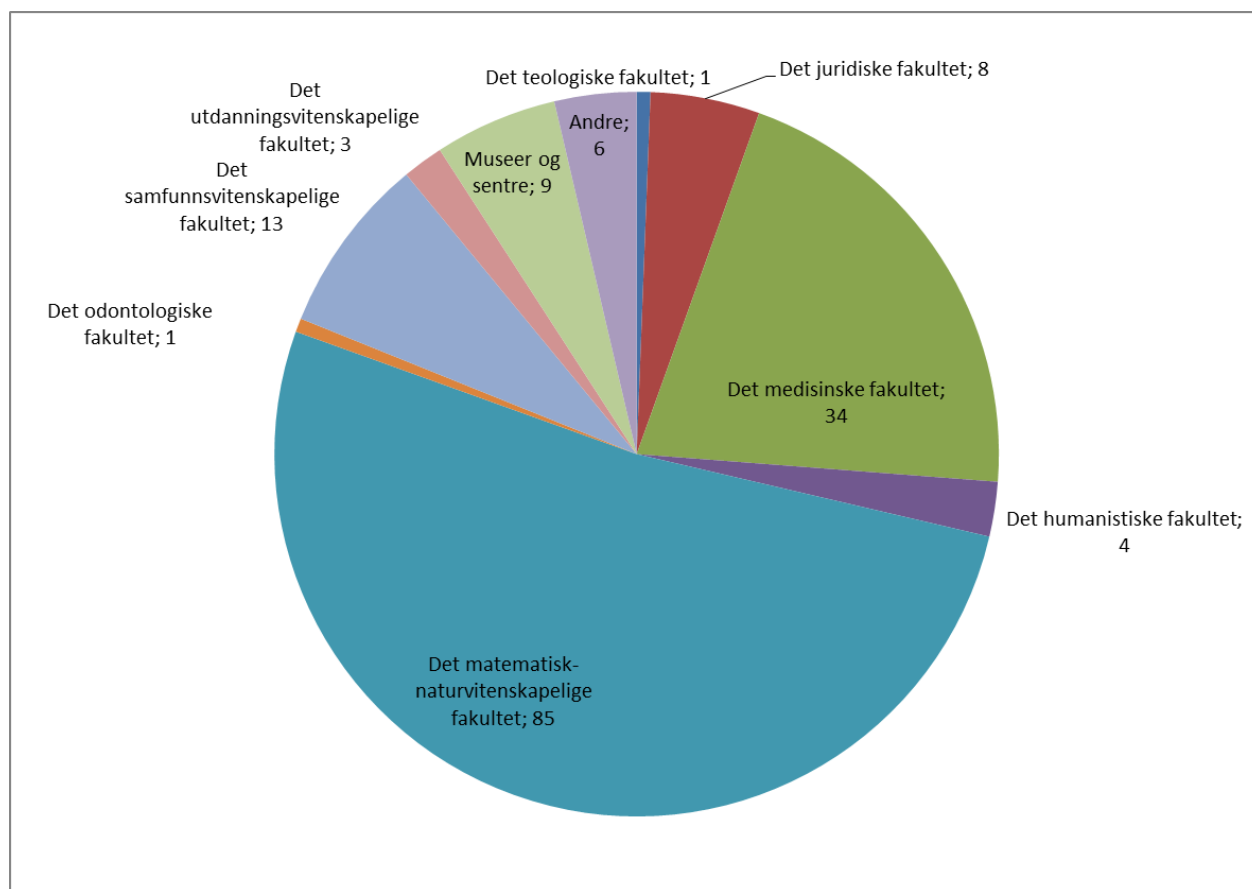
EU-inntekter ved de norske universitetene 2007-2013¹

Universitetssektoren sett under ett har hatt en økning av EU-inntektene gjennom 7. rammeprogram. UiO er fremdeles det universitetet med de største inntektene, men UiO sin andel av de totale inntektene til universitetssektoren har gått noe ned, og var 2013 36% mot rundt 40% de siste årene.

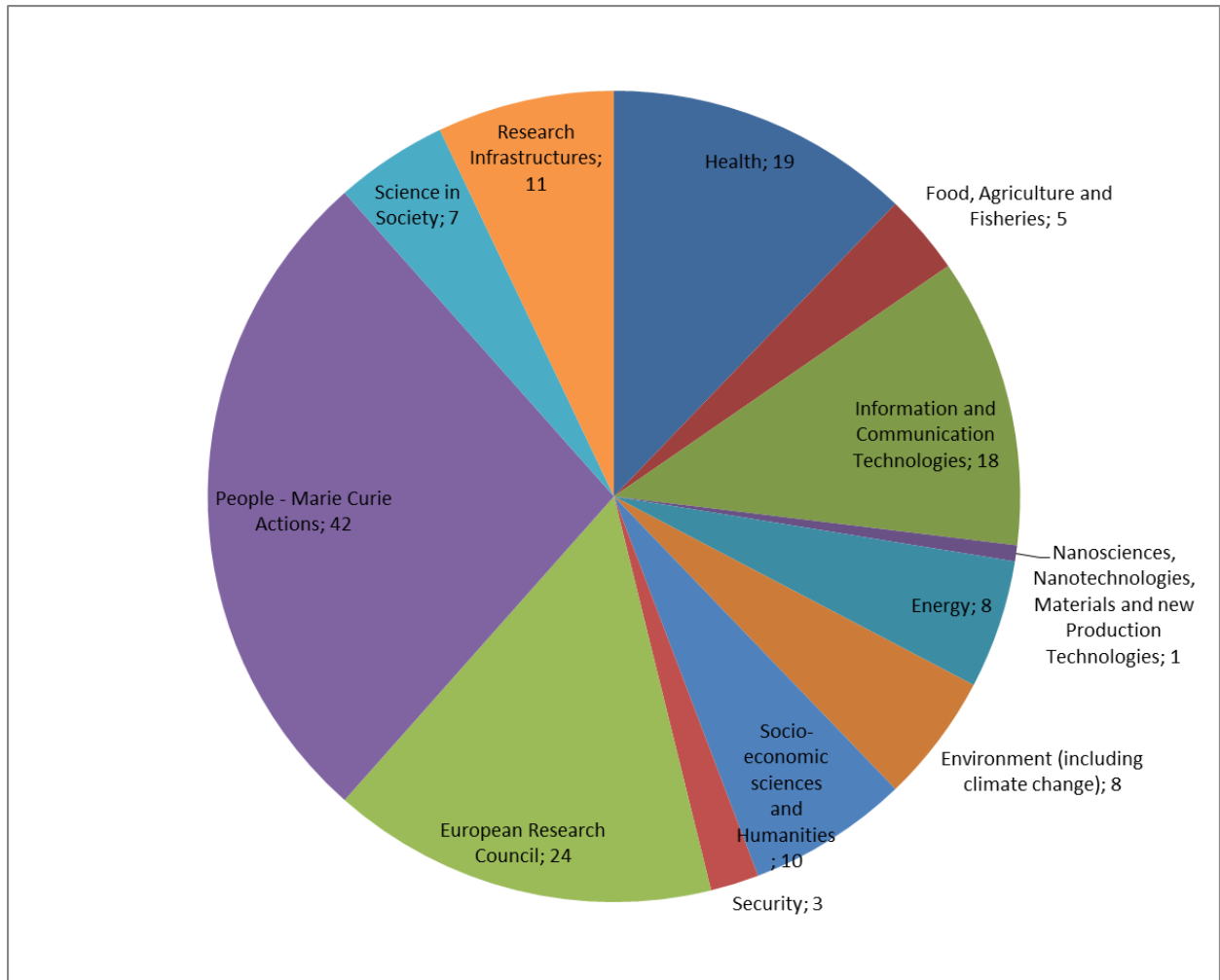
UiOs deltakelse i 7. rammeprogram¹

Fakultetsvis fordeling

Det matematisk naturvitenskapelige fakultet har flest prosjekter mens det medisinske fakultet følger etter det, men humsamfeltet sett under ett er omtrent på samme nivå.

Fordeling på temaområde

Det er innenfor de frie utlysningene, Marie Curie og ERC, hvor UiOs deltakelse er høyest. Innenfor de tematiske områdene er deltakelsen høyest innenfor Helse og IKT. UiOs deltakelse samsvarer ganske nært med den faglige innretningen til rammeprogrammet hvor størstedelen av midlene er allokert til de teknisk naturvitenskaplige fagene. Humsamfeltets deltakelsesandel er imidlertid høyere sett i forhold til antall aktuelle utlysninger.

Vedlegg 2 - Presentasjon av fakulteter og enheter ved UiO

Teologisk fakultet

Deltagelse i FP7:

Cooperation	
Ideas	1 ERC Starting grant
People	
Capacities	

Ambisjoner: Fakultetet har ambisjon om å øke sitt forskningsvolum og deltakelse i eksternt finansierte prosjekter. Fakultetet jobber mot å få et EU-prosjekt i 2014, enten som partner eller koordinator.

Forskningsadministrativt støtteapparat: 1 forskningsrådgiver og 1 økonomikonsulent på fakultetsnivå. Disse utgjør fakultetets administrative EU-team, under fakultetsdirektøren. Ingen egen stilling dedikert til EU.

Fakultetet har nylig blitt vert for sitt første EU-prosjekt. Fakultetet arbeider for å sikre prosjektets faglige integrering i den øvrige virksomhet, samt forskningsadministrativ oppfølging ut fra de krav som stilles i forhold til kompetanse og kapasitet.

Kompetansebygging: Tilførselen av fakultetets første ERC-prosjekt krever utvikling av ny kompetanse om fakultetet skal kunne oppfylle de krav som stilles til rapportering, budsjettering og regnskapsførsel i forhold til EU. Det letes aktivt etter relevante kurs for å bygge opp den nødvendige administrative kompetansen. Samtidig er det helt vesentlig for fakultetet å kunne gjøre bruk av EU-kontorets kompetanse ved behov, og også oppbygging av kunnskap gjennom deltakelse i de forskningsadministrative nettverk og økonominettverk som finnes ved UiO.

Faglig sett arbeides det for å muliggjøre en sterkere EU-deltakelse særlig gjennom prosjektutvikling i fakultetets forskergrupper. Også gjennom det tverrfakultære forskningsområdet PluRel jobber fakultetet med utvikling av sterke, faglige prosjekter med potensial for fremtidige EU-søknader.

Det er et sterkt ledelsesfokus på tematikken, og det jobbes kontinuerlig med kunnskapsbygging, og ikke minst bevisstgjøring hos de faglige ansatte – som tradisjonelt har hatt mye av sitt fokus rettet mot NFR. Det er også viktig å ligge i forkant av planlagte utlysninger.

Bruk av incentiver: De ekstra midler fakultetet nå tilføres gjennom RBO og ERC toppstøtte brukes generelt til styrking av forskningsfinansieringen ved fakultetet, for på den måten å styrke grunnlaget for prosjektutvikling og internasjonalisering.

Muligheten for å søke om PES-midler i forbindelse med utvikling av prosjektsøknader er helt sentral for fakultetet. Interne midler gis i form av prosjektutviklingsmidler som forskergruppene kan søke om. Det arbeides for å utvikle gode rutiner i søknadsprosesser i forhold til tidlig innmelding av planlagte søknader, klare rammer i forhold til mulighetene for administrativ assistanse og faglige tilbakemeldinger fra kolleger/forskningsledelse.

Juridisk fakultet

Deltagelse i FP7:

Cooperation	6 prosjekter som partner
Ideas	1 ERC Starting grant, 1 ERC Advanced grant
People	
Capacities	

Ambisjoner: Ambisjon for EU-tildelings volum er beregnet ut fra de 2 nye EU-prosjekter som er startet i 2011, i tillegg til at det er budsjettert med ett nytt stort prosjekt i løpet av perioden frem til 2014.

Forskningsadministrativt støtteapparat: Fakultetet har 2 forskningsrådgivere og 1 økonomirådgiver som jobber på fakultetsnivå, samt 8 forskningskonsulenter på instituttnivå.

Fra september 2011 ble fakultetsadministrasjonen styrket med en forskningsrådgiver. Det er nå totalt to forskningsrådgivere på fakultetet, som deler på ordinære driftsoppgaver som i utgangspunktet lå til forskningsrådgiverstillingen. I tillegg skal forskningsrådgiverne ha kompetanse på EU (blant annet bistå i søknadsprosessen, drift av prosjekter, rapportering, finne relevante utlysninger for fakultetets forskningsmiljøer). Det ble i 2011 ansatt en EU-økonomirådgiver på fakultetsnivå. Generelt er økonomifunksjonen sentralisert på fakultetsnivå. Økonomikonsulentene, med ansvar for hvert sitt institutt, følger opp andre prosjekter som f eks NFR.

Fakultetet ønsker med dette å øke den administrative kapasiteten til å støtte deltakelse i internasjonale forskningsprogrammer.

Fakultetet har to ERC-prosjekter, som blir administrert fra fakultetsadministrasjonen. Instituttet som prosjektet ligger på er vertsinstitut, og står for den daglige driften av prosjektet. Fakultetet har primært erfaring med ERC-prosjekter, og er nå i en avklaringsfase i forbindelse med ansvars- og oppgavefordeling for andre typer EU-prosjekter, som partner og koordinator. Forskningsrådgiverne bistår forsker med søknader EU-søknader, med bistand fra økonomirådgiver på fakultetet og eventuelt forskningskonsulenter ved instituttene.

Kompetansebygging: Fakultetet vil bygge opp kompetanse på EU-søknader og EU-prosjekter. Fakultetet vil også bidra til at erfaring fra vellykkede søknadsprosesser overføres og brukes inn i nye søknader.

Det medisinske fakultet

Cooperation	21
Ideas	2 ERC Advanced grant
People	10
Capacities	1

I 2013 utgjorde inntektene fra EUs rammeprogram 19,8 millioner. Dette utgjør 5,2 % av inntektene fra eksterntfinansiert virksomhet ved Det medisinske fakultet (380 millioner).

Ambisjoner: Målet er å øke fakultetets tildeling med 150 % fra EU i 2014 (fra ca. 20 mill til ca. 55 mill) og ytterligere 50 % i 2015 basert på inntekter i 2013 (fra ca. 20 mill til ca. 65 mill). Så er målet en gradvis økning i årene som kommer fra 2016. Dette vil være mulig da Fakultet arbeider med en omforent satsing på eksternt forskningsstøtte i felleskap med universitetssykehusene. På denne måten unngår vi en «negativ konkurranse» som har vært en av hovedutfordringene for Medfak de siste årene. Fakultetet har blitt tildelt en stor bevilgning fra EU via COFUND (FP7, Marie Curie) over 5 år fra 2014 på 6.8 MEuro (ca. 57MNOK), med en pre-finansiering allerede fra 2014 og 2015 gjør at disse midlene blir overført til UiO allerede i årene 2014 og 2015. Dette betyr et stort løft for Medfak i inntekter fra EU allerede i 2014. Denne summen er allerede lagt inn i ambisjonene om inntekter for 2014 og 2015 som tallene over viser.

Forskningsadministrativt støtteapparat:

I juni 2013 etablerte det medisinske fakultet en egen Enhet for eksternt forskningsfinansiering med fem ansatte inklusive prosjektmedarbeider i COFUND. En leder forventes ansatt i løpet av 2014. Sammen med det øvrige støtteapparatet ved fakultetet (hovedsakelig forskningskonsulenter og økonomikonsulenter) utgjør støtteapparatet for EUs rammeprogram til sammen omkring 8 årsverk.

Videre i 2014, Det medisinske fakultet, Oslo universitetssykehus (OUS) og Helse-Sør-Øst RHF fokuserer på å etablere et felles kontor for profesjonell søknadshåndtering og oppfølging; et såkalt «Grant Office» som skal være operativt og implementert fra 2015. Tre arbeidsgrupper er igangsatt: i) interimfase gruppa, der målet er å identifisere tiltak og samarbeidsflater for et varig, robust og langsiktig samarbeid mellom Medfak og OUS ii) Gruppe for organisering vurderer lokalisering med tilhørende flaskehalser iii) Gruppe for økonomi vurderer en økonomi-og fordelingsmodell, insentiver og resultatindikatorer for dette samarbeidet. Prodekan for forskning leder arbeidet via en nedsatt styringsgruppe som består av tre medlemmer fra UiO (viserektor Knut Fægri, Kontorsjef Hans Mossin (Institutt for klinisk medisin) og prodekan for forskning, Hilde Nebb), 3 medlemmer fra OUS og 1 medlem fra HSØ.

Det er allerede et ustrakt samarbeid mellom de eksisterende støtteapparatene på fakultetet og OUS i form av felles ukentlige møter, presentasjoner, kurs og veiledning. Dette pågår i 2014 samtidig med arbeidsgruppene (nevnt over), for at vi skal lykkes i 2014 med at flere søker EU midler.

Kompetansebygging:

Vi jobber i 2014 på to nivåer for å etablere en robust og varig kompetansebygging og nettverk som er operative og funksjonelle:

- 1) Fakultetets støtteapparat sammen med OUS har gått bredt ut og oppsøkt forsknings miljøer (institutter, klinikker, avdelinger) der de har arrangert informasjonsmøter om Horisont 2020 og andre europeiske finansieringsmuligheter. I tillegg støtter de målrettet opp om forskningsmiljøer/forskere med reelle muligheter for å lykkes i å vinne i konkurransen om eksterne midler både fra nasjonale og internasjonale kilder. Samtidig skal våre forskere kurses i det å skrive EU søknader.

Fakultetets EU-rådgivere samarbeider tett med prodekan for forskning og instituttlederne for målrettet å identifisere forskere som er aktuelle for å kunne søke innenfor EUs rammeprogram. EU rådgiverne følger søknadene tett opp og bidrar med konkret veiledning i forbindelse med søknadsutvikling og – skrivning (pre-grant). Mens, våre økonomimedarbeidere på instituttene bidrar i (post-grant fasen).

Fakultetet arrangerer informasjonsmøte og workshops for våre forskere. Dette gjøres i samarbeid med OUS der hvor det er naturlig. Disse kursene ledes av våre egne rådgivere eller i enkelte sammenhenger med eksterne rådgivere som leies inn. Sean McCarthy skal besøke Fakultetet 20 og 21. Mai, der han skal holde presentasjon om hvordan man skriver søknader som vinner i konkurransen om midler i EU. Fakultetet ønsker også å tilby kurs til enhetene for å styrke kompetansen rundt driften av prosjektene.

- 2) Ledelsesnivå: Prodekan for forsknings arbeider målrettet sammen med forskningsdirektøren ved OUS, instituttlederne og forskningslederne i OUS for at de skal etablere nettverk, kontaktpersoner og prosesser som samhandler på alle nivåer med forskningsstøtte enhetene ved Medfak og OUS. Det er jevnlig møter om status både med instituttlederne, men også med Forskerlederforum i aksen OUS/Institutt for klinmed og forskningsutvalget ved OUS. Instituttlederne og forskningslederne er bedt om å identifisere unge talenter som skal følges opp. Så vil seniore forskere med mulighet for å vinne i konkurransen nå følges særdeles opp i 2014 og seniore forskere som kommer i

andre fase, skal følges opp på en annen måte for at de skal vinne i konkurransen om noen år.

Bruk av incentiver:

RBO-midlene som aktiviteten ved fakultetet utløser, videreføres til enhetene.

Humanistisk fakultet (HF)

Deltakelse i FP7:

Cooperation	4 prosjekter som partner
Ideas	1
People	
Capacities	

Ambisjoner: Fakultetet har som målsetting å øke antallet søknader med reell mulighet for å få støtte. Med henhold til rammeprogrammenes innretning som gir noe begrensede muligheter innenfor humaniora, må ambisjonsnivået være nøkternt. Alle institutter skal utarbeide strategier for å etablere robuste forskningsmiljøer og fremme sterke enkeltforskere, for også å øke de eksternfinansierte inntektene. Det skal særlig fokuseres på internasjonalt samarbeid og EU-finansiering. I rekruttering av fast vitenskapelig ansatte skal evne og vilje til å skaffe eksterne midler vektlegges. Målsetningen for 2014 er at HF skal ha levert minst fem ERC grants-søknader og delta i minst én prosjektsøknad knyttet til utlysninger under Horizon 2020.

Forskningsadministrativt støtteapparat: Ved HF er støttefunksjonen lagt til instituttene, så nærme forskerne som mulig. Instituttenes kompetanse på ekstern finansiering er betydelig utviklet de senere årene, gjennom erfaring, seminar- og kursdeltakelse og samarbeid. Hvert institutt har en forskningsrådgiver som identifiserer relevante utlysninger og bistår forskerne i søknadsprosessene.

Fakultetet har i tillegg etablert en prosjektøkonomigruppe i fakultetssekretariatet som bistår med budsjettering og prosjektoppfølgning.

Bruk av Incentiver: Fakultetet har for årene 2013 og 2014 fordelt prosjektetableringsstøtte til miljøer ved alle instituttene. Det forventes at dette på kort sikt vil resultere i flere ERC-søknader og på lengre sikt til deltakelse i flere prosjektsøknader. Støtte til frikjøp, assistanse, work shops mm. får positiv mottakelse hos institutter og forskere, men tiltaket må vurderes løpende.

Incentivmidler som HF mottar fra UiO over finansieringsmodellens resultatdel på grunnlag av EU-inntekter blir viderefordelt 100 % internt til de institutter som er prosjekteiere. Hensikten er å sikre at incentivvirkningen videreføres fullt ut i forhold til fagmiljøene ved HF.

Matematisk-naturvitenskapelig fakultet

Deltakelse i FP7 (per desember 2013):

Cooperation	Ca. 27 prosjekter, hvorav 6 er koordinert av forskere ved MN
Ideas	12 prosjekter - 7 Advanced, 4 Starting, 1 partner i Consolidator
People	Ca 20 prosjekter (hvorav 8 ITN)
Capacities	3 prosjekter, hvorav 1 er koordinert av forsker ved MN

NB! Tall hentet fra UiOs lenke til ferdigforhandlede EU-prosjekter som UiO deltar i. Flere av prosjektene er avsluttet, men ikke formelt lukket av EU.

Strategi, organisering, incentiver

MN visjon/strategi: Fakultetets forskere skal ha høy aktivitet og god uttelling på søknader om stor nasjonal og internasjonal forskningsfinansiering.

Tiltak: Utkast til EU-strategi og -handlingsplan er utarbeidet og skal behandles i dekanatet i januar.

Forskningsadministrativt støtteapparat: MN-fakultetet har styrket det forskningsadministrative støtteapparatet på EU gjennom opprettelsen av EU-team. EU-team er plassert i fakultetsadministrasjonen og består av fire personer som yter tjenester til alle enheter ved MN-fakultetet. Tre av stillingene er allokert fulltid til oppgaver på EU. EU-team informerer, veileder og bistår på prosesser rundt søknad, kontraktsforhandlinger, prosjektdrift og rapportering, i samarbeid med det sentrale EU-kontoret. Utover dette har to institutter (MI og IBV) opprettet stillinger som forskningskonsulent med bl.a. EU som ansvarsområde, og flere økonomikonsulenter har opparbeidet mye kompetanse og erfaring gjennom EU-prosjektene de har fulgt opp. Kontorsjefene ved sentrene innehar også en del forskningsadministrativ kompetanse. I forbindelse med en konkret søknad/ prosjekt samarbeider EU-team, lokale ressurser, og evt. også EU-kontoret, om å bistå søkeren på best mulig måte.

Kompetansebygging: En sentralisert EU-tjeneste ved fakultetet gir stort nok volum til å rendyrke stillinger som EU-rådgivere, og bemanningen blir mer robust. EU-rådgiverne får et faglig miljø med mulighet for kunnskapsdeling og erfaringsutveksling, og de kan til dels spesialisere seg innenfor saksfeltet. Mye av EU-teamets kompetanse er opparbeidet gjennom "hands-on" erfaring på prosjektene, men også gjennom deltakelse på kurs og seminarer. Det er behov for mer kompetanse om EU ute på enhetene, og teamet vurderer å lage små kurs for ulike målgrupper samt aktivt å oppsøke forskergrupper for å informere om mulighetene innenfor EUs forskningsprogrammer. Det er opprettet et FANE-MN nettverk hvor EU vil være et viktig tema (kun hatt ett møte hittil) samt et koordinatorforum for forskere som leder flerpartnerprosjekter. Dekanatet har sterk fokus på økt EU-inntjening, og instituttlederforumet er en god arena for informasjon, diskusjon og forankring av EU-relaterte problemstillinger.

Bruk av incentiver: RBO-midlene som aktiviteten ved MN-fakultetet utløser, videreføres uavkortet til enhetene. Toppforskningsmidlene forvaltes av fakultetet og kan benyttes til særskilte behov i prosjektet til forskeren som utløste toppforskningsstøtten, til strategiske tiltak og aktiviteter for å øke EU-inntjeningen eller til skrivehjelp og gjennomlesing av søknader samt til posisjoneringsmidler og å arrangere workshops. EU-team finansieres også for en stor del av toppforskningsmidlene. En av stillingene i EU-team er en nyopprettet stilling som forskningsstrateg IKT (pilot). Vedkommende har som hovedoppgave å bidra til å øke MN-fakultetets eksternt finansierte virksomhet innen IKT, særlig fra EU, yte strategisk rådgivning for ledelsen og kommunisere UiOs faglige prioriteringer til EUs forskningsprogrammer og Forskningsrådet.

Det odontologiske fakultet (OD)

Cooperation	1 prosjekt (partner)
Ideas	
People	
Capacities	
Eurostars	3

I tillegg til 'ordinære' eksterne midler, henter fakultetet inn en del eksterne midler på:

- Oppdragsforskning for industrien
- Etterutdanning av tannleger
- Aldersdeterminering av asylsøkere (UDI)

Ambisjoner: Fakultetet har en ambisjon om å øke tildelingene fra Horizon 2020. I første omgang ønsker vi å fokusere på ERC grants og ERASMUS+ programmene. Fakultetet jobber for å få inn minst to EØS tildelinger i 2014, et ERC grant i 2015 og koordinere et større EU-prosjekt fra 2016.

Forskningsadministrativt støtteapparat: En forskningsrådgiver på fakultetsnivå, ingenting på instituttnivå. En avdeling har egen forskningskoordinator. Videre er det en nyetablert stilling med økonomikonsulent på fakultetsnivå skal fokusere på prosjekter (hele fasen, fra budsjettering til sluttrapportering).

Det er lagt i fakultetets strategi fra 2014 at «Det skal etableres administrativ støtte til forskere som søker midler eksternt. Støtte til arbeid med budsjett og kontrakter vii bli etablert for a lette arbeidet med store søknader.»

Kompetansebygging: Informasjonsmedarbeider vil bli tilsatt for å hjelpe til med formidling av resultater. Utover det fokuserer kompetansebyggingen ved fakultetet på å spre informasjon til forskere og fagledere. Dekanetet utkommanderer enkelte fagledere til informasjonsarrangementer der man finner det hensiktsmessig.

Bruk av incentiver: Tildelingen av forskningsmidler er lagt om fra i år: Kun konsoliderende prosjekter på tvers av fagavdelinger som har realistisk sjanse for å motta ekstern finansiering er prioritert.

Samfunnsvitskapelig fakultet (SV)

Deltakelse i FP7:

Cooperation	1 prosjekt som koordinator, 4 prosjekter som partner
Ideas	2 ERC Advanced Grant, 3 ERC Starting Grant
People	
Capacities	1 prosjekt som partner i Science in Society

I tillegg deltar TIK i prosjektet INSOTEC som er finansiert av Euroatom.

Ambisjoner: Fakultetet skal legge til rette for internasjonal utveksling, nettverksbygging og strategiske partnerskap med utvalgte institusjoner og være en aktiv deltaker i European Research Area (ERA).

Potensialet for ekstern finansiering skal utnyttes mer målrettet. Ekstern finansiering skal bidra til å styrke forskning på områder som fagenhetene og forskere ønsker å prioritere.

Forskningsadministrativt støtteapparat: Fakultetet har et eget FANE team på fakultetsnivå som består av en leder, en kommunikasjonsrådgiver, en prosjektøkonom og en nettrektor. På enhetsnivå finnes det et FANE-nettverk som består av forskningskonsulenter ved alle syv enheter. Kompetanse på EU-finansieringen er en integrert del av dette systemet. Økonomikonsulenter er organisert med egen gruppe for prosjektøkonomi, herunder EU (3 årsverk).

Fakultetet er opptatt av en god arbeidsdeling mellom de administrative nivåene ved UiO og en effektiv ressursbruk. For å kunne sikre en god økonomistyring av eksternt finansierte prosjekter skal det sørges for kvalitet i budsjettgrunnlag og styringsrapporter til prosjekt- og instituttledere.

Kompetansebygging: For å øke inntjening fra EU skal det gjennomføres forskjellige tiltak som skal øke kunnskapen blant institutt- og senterledere, blant annet er det gjennomført et dialogmøte med DG Research and Innovation (DG B.5: Social sciences and humanities) i juni 2012 i Brussels. Aktuelle kandidater for ERC Starting Grant og ERC Advanced Grant identifiseres og oppfordres aktivt til å søke. Institutt- og senterledere er oppmuntret til et mer strategisk bruk av sitt internasjonale nettverk, gjesteforelesere og/eller professor II i forbindelse med ambisjoner mot forskningsfinansieringen fra EU.

Forskere blir regelmessig informert om utlysninger og Arbeidsprogram/Workprogramme gjennom internavisen SV-nytt og e-poster. Forskere som søker ERC eller andre EU-programmer få en tett oppfølging og

eksempel tilbud om ekstern konsulentstøtte eller prøveintervju når de har kommet videre i søknadsprosess.

Fakultetsstyreseminaret våren 2014 skal avholdes i Brussel, med formål å oppdatere fakultetsledelsen på europeisk forskningsfinansiering.

Bruk av Incentiver: Fakultetet avsetter årlig såkornmidler (300' kr) til prosjektutvikling og internasjonalt forskningssamarbeid, for eksempel til SFF, FRIPRO og Horisont 2020. Fakultetet har avsatt 200' kr til prosjektetableringsstøtte for søknader til Horisont 2020 i 2014. RBO-midler som fakultetet får blir delvis fordelt videre til enhetene. 42 % beholdes på fakultetsnivå.

Utdanningsvitenskapelig fakultet (UV)

Deltakelse i FP7:

Cooperation	1 prosjekt som koordinator og 2 prosjekter som partner
Ideas	
People	
Capacities	

Ambisjon: Fakultetet har som ambisjon å styrke sin deltakelse i ekstern finansierte prosjekter og skape prosessene rundt eksternt finansiering mer målrettet og effektivt. Innenfor EUs rammeprogram møter UV-fakultetet utfordringen at midler til utdanningsforskning har vært begrenset og at forskning knyttet til grunnopplæring ikke er inkludert. Forskere har prioritert mer tid til søknadsskriving mot NFR foran EU-søknader, da EU oppleves mer byråkratisk å følge opp.

Fakultetet ønsker å synliggjøre en sterkere prioritet mot søknader rettet mot rammeprogram og ERC, og har på tampen av 2013 gjennomført informasjonsmøte (26.11) om Horisont 2020 og NFR med sentrale personer fra NFR til stede – målgruppe var egne forskere. Som en oppfølging av dette møte ble det gjennomført nytt møte med forskergruppeledere og mulige søkere 23.01.14 hvor tema var ønskede rammefaktorer rundt søknader og prosjekter. Fakultetet har også satt som **årsplanteilak 2014** å få på plass god infrastruktur (rolleavklaring mellom økonomi og forskningsadministrasjonen om ansvarsområdet)

Fakultetet har dessverre hatt en periode med nedgang i EU-midler. Fakultetet fokuserer nå særlig på å komme tilbake til det nivået man har ligget på tidligere, jf. fig I. I 2014 er det en målsetting å utarbeide minst en ERC-starting grant søknad fra UV. Søknadsfrist for advanced grant faller i oktober 2014. Det er rettet forventning til at en søknad kommer. Det er for tidlig å si enda.

Forskningsadministrativ ressurs: Fakultetet har et eget nettverk (FANE UV) som består av forskningskonsulentene ved de tre instituttene samt forskningsadministrative ved fakultetets sekretariat (deler av stilling til assisterende fakultetsdirektør samt del av stilling knyttet til forskerutdanning). Nettverket koordineres fra sekretariatet. Kun deler av de nevnte stillingene går med til å forvalte det rent forskningsadministrative feltet som ikke inkluderer forskerutdanning, men mer dekker eksternt finansiert virksomhet (søknader og rapporter) rapport/kontrollarbeid til Cristin-basen, og annen generell forskningsadministrasjon.

UV-fakultetet ved FANE administrerer i tillegg til egen forskerutdanning også den nasjonale forskerskolen NATED.

Ved årsskiftet 2012 -2013 bli etablert en egen økonomiseksjon (enhetenes økonomimedarbeidere) samlet på fakultetsnivå). Intensjonen er at FANE UV skal jobbe i tett samarbeid med økonomiseksjonen og slik sett styrke den forskningsadministrative ressursen totalt sett og dermed også styrke den totale forskningsadministrative kompetansen knyttet til ekstern finansiert virksomhet. Dette vil komme forskeren og fakultetet til gode.

Kompetansebygging: Fakultetet gjennomfører forskjellige strategiske grep for å øke suksessraten mot EU, blant annet god ledelsesoppfølging gjennom medarbeidersamtaler etc., satsing på gode forskermiljø, aktiv identifikasjon av ERC-kandidater, tematisering av EU i relevante fora, støttetiltak i søknadsfasen, informasjon om EU-utlysninger og søknadsprosess gjennom egne nettsider, fakultære forskergrupper som strategisk virkemiddel, organisering av seminar i samarbeid med UiO sentralt og/eller NFRs kontaktpunkter (NCPer) for forskere som planlegger å søke midler fra ERC, Marie Curie eller andre deler av HORIZONT2020 eller NFR. Dessuten har fakultetet utarbeidet en rapport om EU-prosjekter ved UV-fakultetet som fokuserer på suksessfaktorer og utfordringer knyttet til EU-søknader og gir retningslinjer og gode råd for fremtidige søknadsskriving (rapport fra 2009). Det er også foretatt en analyse av fakultetets NFR – søknader som fikk avslag i 2011. Dette arbeidet har man dessverre per nå ikke ressurser til å fortsette da det primært var en tidligere seniorrådgiver knyttet til EU og NFR midler som arbeidet med dette.

Bruk av incentiver: Fakultetet prioriterer satsning på egen evne til å innhente eksterne midler fra NFR og EU, og utlyser derfor årlige stimuleringsmidler for å øke søknadsandelen. I denne sammenheng forutsetter fakultetet at enhetene bidrar med tilsvarende midler.

Stimuleringsmidlene kan dekke kostnader knyttet til utviklingen av søknadene, for eksempel review av feltet, kostnader til møter, reiser, kjøp av tjenester, etc.